

Workshop Onderwijsevaluatie

Basistraject Kwalificatie Onderwijs

26 november 2013

Leo Wagemans

Open Universiteit

www.ou.nl

Programma

- Wat is evalueren?
- Waarom evalueren?
- Vormen van evalueren
- Stappenplan voor evaluatie
- Evaluatie-instrumenten bij de OU
- Toelichting op eindopdracht

Opdracht

Denk eerst zelf na over de volgende twee vragen.

- Wat is evalueren?
- Waarom evalueren we?

Discussieer verder in groep

Formuleer jullie antwoord met steekwoorden

Wat is evalueren?

- Evalueren is de waarde van een object bepalen aan de hand van een of meerdere criteria

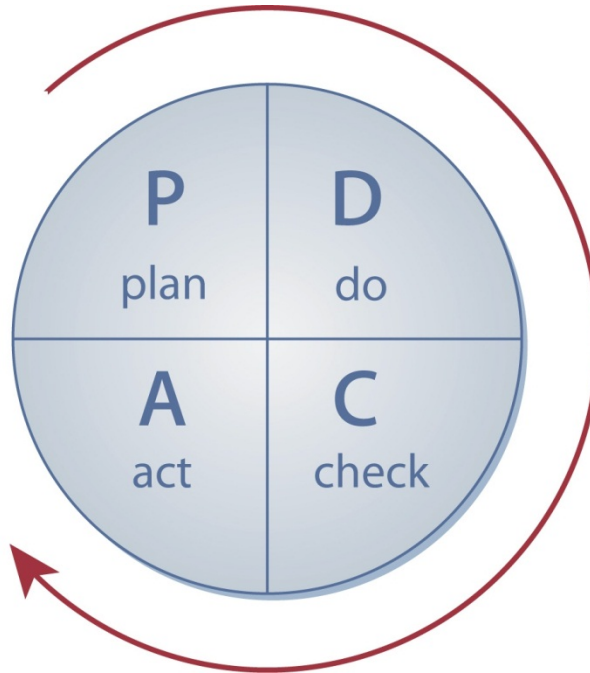
Wat is evalueren?

- Evalueren is de waarde van een object bepalen aan de hand van een of meerdere criteria
- Object:
  - beleid,
  - functioneren van een instelling,
  - een project,
  - opleiding,
  - cursus,
  - etc.

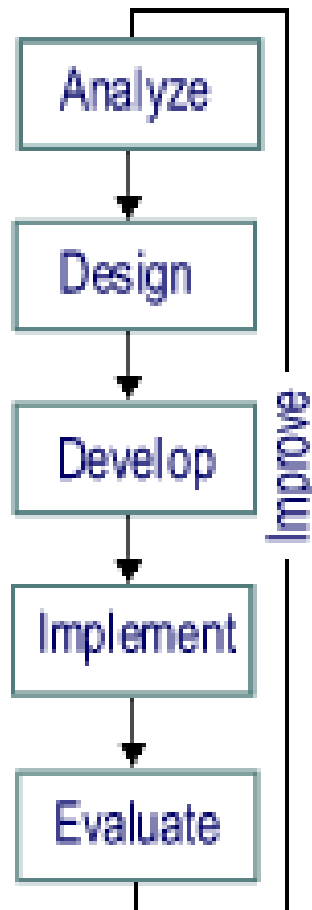
Wat is evalueren?

- Evalueren is checken
- Evalueren als onderdeel van kwaliteitszorg

Wat is evalueren?

- Evalueren is een essentieel onderdeel van het ontwerp- en ontwikkelproces van onderwijs

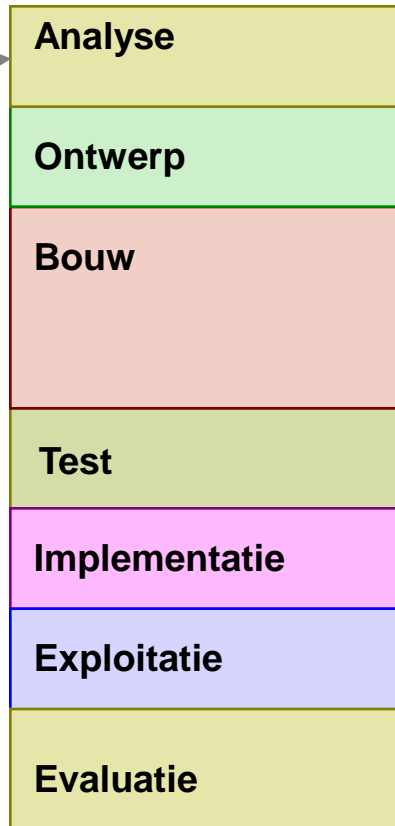

ADDIE-model

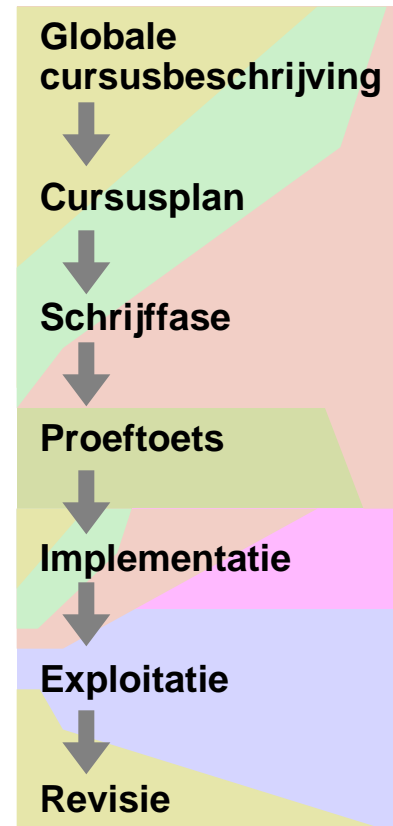
Open Universiteit
www.ou.nl

Theorie

OU-traditie

Open Universiteit

www.ou.nl

Waarom evalueren?

- Zicht krijgen op sterke en zwakke kanten van het onderwijs
- Cursus/onderwijs verbeteren
- Tegemoet komen aan wensen van studenten
- Feedback voor docenten

Vormen van evaluatie

- **Formatieve evaluatie**
  - bij ontwikkeling van producten en diensten
  - gericht op het nemen van beslissingen over bijstellingen
  - bedoeld om producten en diensten te verbeteren
- **Summatieve evaluatie**
  - gericht op definitief waarde-oordeel
  - bedoeld om producten en diensten te beoordelen

Pauze

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?
  - beleid
  - functioneren van een instelling
  - project
  - opleiding
  - cursus
  - etc.

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?
- ✓ Aanpak?

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?
- ✓ Aanpak?
  - Interviews
  - Vragenlijsten
  - Observatie
  - Documentanalyse
  - Klachtenregistratie
  - Logginggegevens
  - Etc.

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

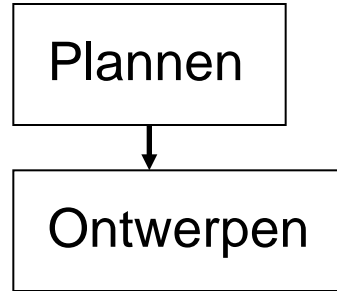
- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?
- ✓ Aanpak?
- ✓ Wie, hoe en wanneer?

Open Universiteit

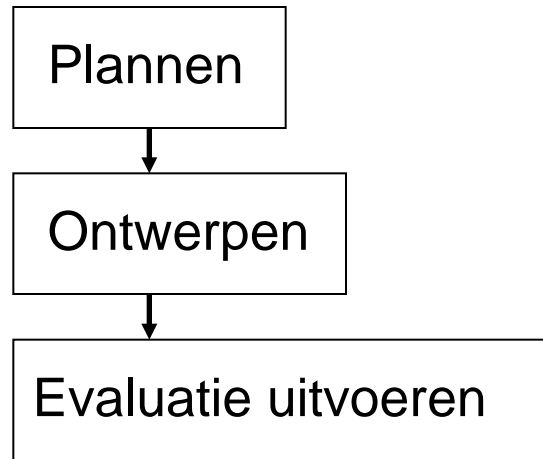
www.ou.nl

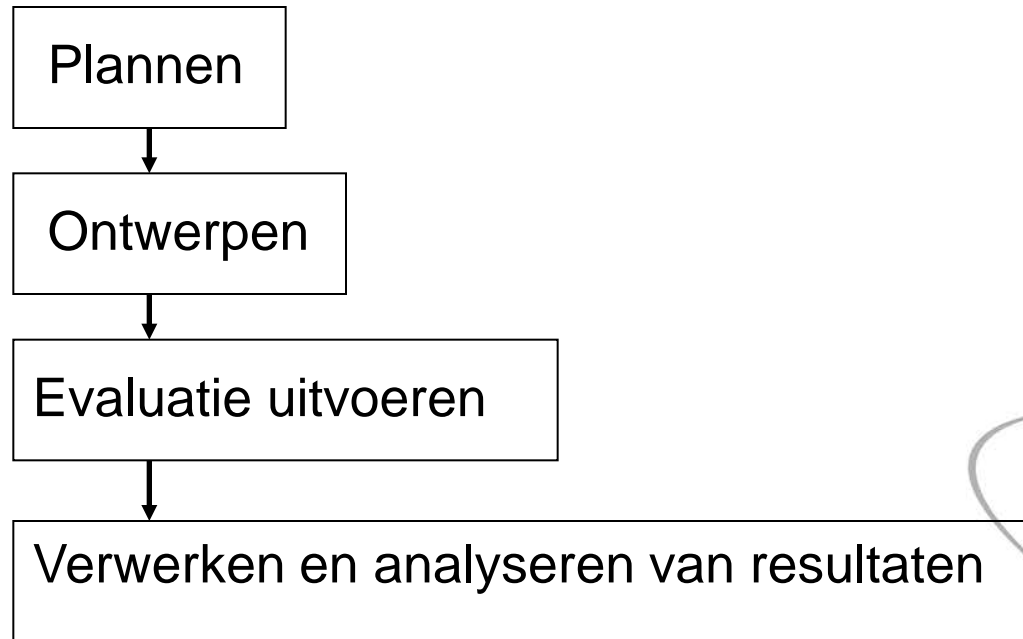
Stappenplan voor Evaluatie

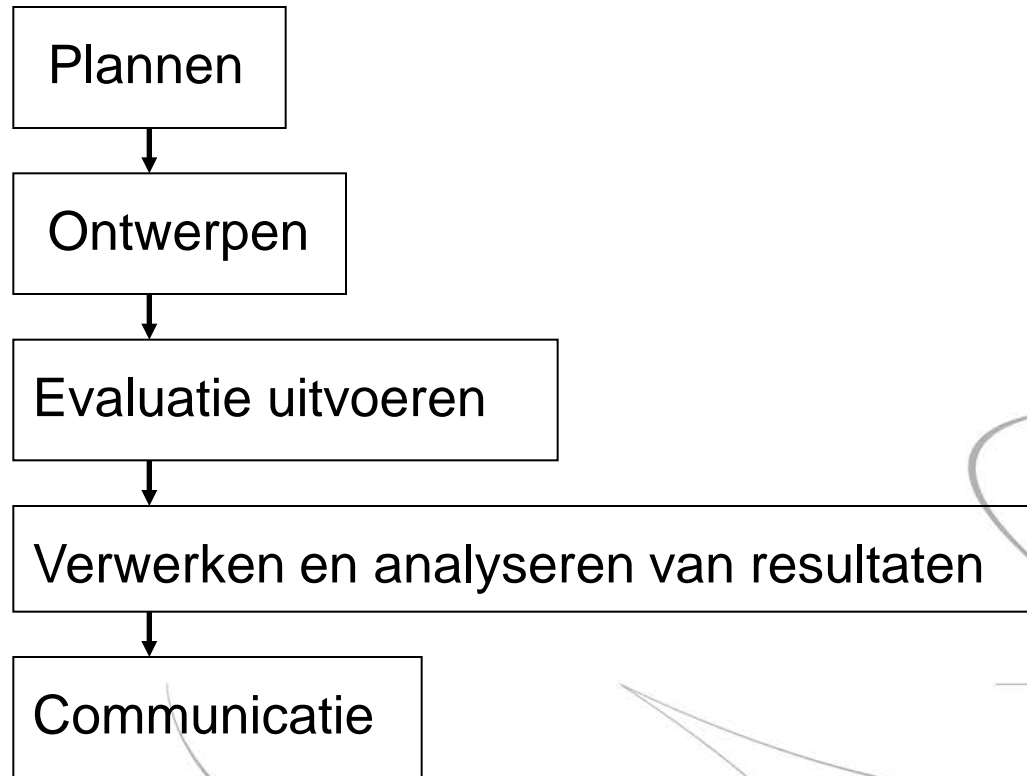
Stappenplan voor Evaluatie

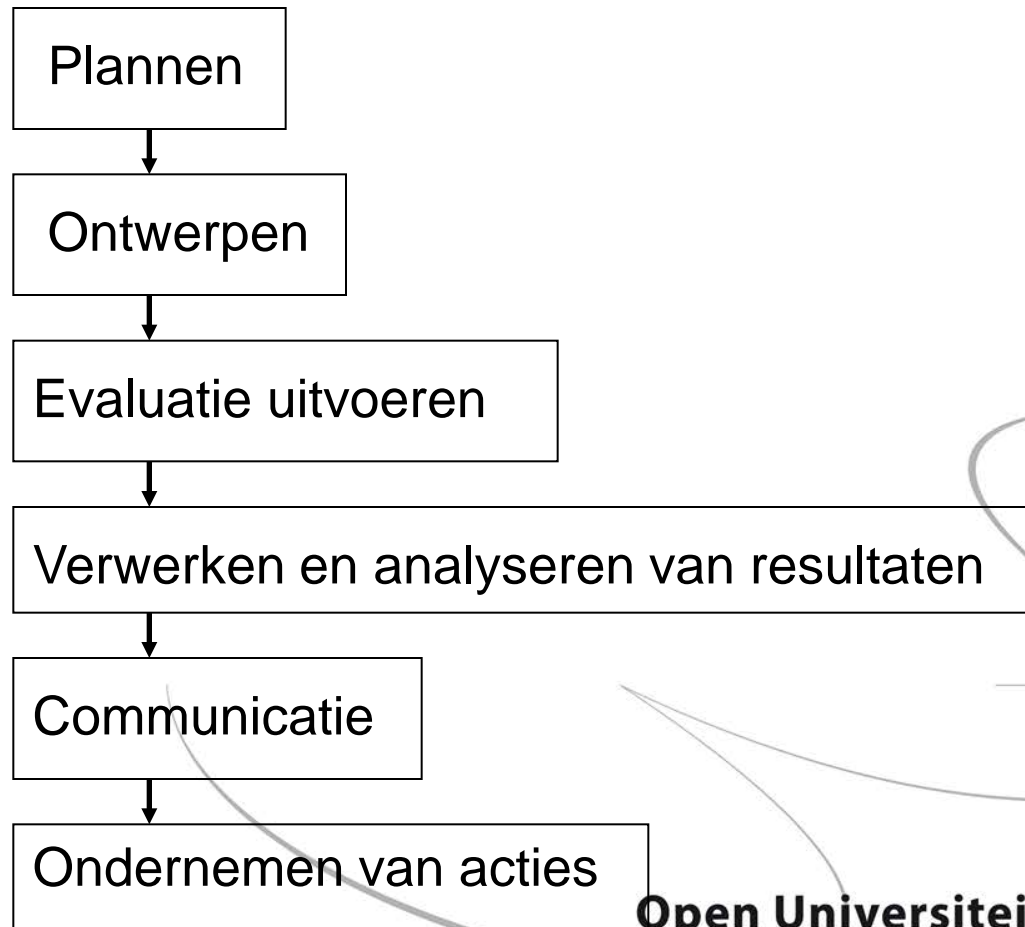
Stappenplan voor Evaluatie

Stappenplan voor Evaluatie

Stappenplan voor Evaluatie

Evaluatie-instrumenten bij de OU

- Proeftoetsing
- Permanente Coursevaluatie met Sein/Olé
- Onderwijsevaluatie Studentinzicht
- Stumis online

Proeftoetsing

- Representatieve groep studenten (10 á 12)
- Voorlaatste versie van de cursus
- Gericht op:
  - Inhoudelijke kwaliteit
  - Onderwijskundige kwaliteit
  - Studielast

Werkzaamheden proefstudenten

- Bestuderen cursus
- Registreren studielast
- Leveren van kantlijncommentaar
- Beantwoorden van vragenlijsten
- Maken van een (proef)tentamen
- Bijwonen evaluatiebijeenkomst

Tijdsduur proeftoets

- Voorbereiding: 1 à 2 maanden
- Werven proefstudenten
- Ontwikkelen instrumenten
- Looptijd: 3 maanden voor 120 uurs-cursus
- Bestuderen ca 10 uur per week
- Becommentariëren materiaal
- Tentamen
- Verwerking gegevens: 1 à 2 maanden

Voor- en nadelen proeftoets

- Voordelen:
  - Levert veel informatie op
  - Wijzigingen kunnen worden doorgevoerd vóór cursus markt op gaat
- Nadelen:
  - Kost veel tijd
  - Kost veel geld

Signalerend Evaluatie INstrument SEIN

Permanente cursusevaluatie

Doel:

opvangen signalen voor 'veiligheid' van de cursus

veilige doorgang

onveilig > maatregelen

Open Universiteit

www.ou.nl

Uitgangspunten voor SEIN

Continue online evaluatie

- van elke cursus
- door alle studenten

Signalerende functie

- zoveel mogelijk standaard vragenlijst
- eenmalige invoer
- automatische verzending
- automatische dataverzameling

Signalerend Evaluatie-INstrument

Database met
vragen beschikbaar

Automatische
dataverwerking

Eenvoudig te gebruiken

E-mail met link
naar student

Vanaf de werkplek
te bedienen

Beheer per
faculteit

Open Universiteit
www.ou.nl

Opbouw evaluatie-instrument

- > Invoerfunctie : vragen en vragenlijsten
- > E-mail functie: verzending verzoek naar studenten
- > Rapportagefunctie: verzamelen evaluatiegegevens, genereren van rapporten

Proces

1. Vaststellen inhoud van de vragenlijst
2. Vragenlijst in SEIN aanmaken (= selectie uit vragenbestanden)
3. SPIL: dagelijks uitfilteren van studenten die tentamen deden
4. via SES (Study Event System, ontwikkeld bij OSC) automatisch e-mail naar deze student
5. Student vult online vragenlijst in en stuurt deze elektronisch in
6. Automatische verzameling van antwoorden in SEIN-database
7. Uitdraaien evaluatierapport
8. Verwerking, analyse en interpretatie van de rapporten

Invoerdeel SEIN

aanmaken van vragenlijsten d.m.v.

- selecteren van vragen uit de database
- aanmaken van vragen
- inleidende tekst

klaarzetten van vragenlijsten

- instellen e-mailverzending
- instellen herinneringsperiode

Twee vragenbestanden

Standaardvragen: vogelvlucht gehele cursus

26 vragen

Algemene vragen:

- a. specifieke cursusonderdelen: 237 vragen in 28 rubrieken
- b. Scriptie en Afstudeeronderzoek Master: 138 vragen

Mogelijkheid tot invoeren van eigen vragen

Open Universiteit
www.ou.nl

SEIN: drie vraagtypen

Een uit meer vragen

- onbeperkt aantal antwoordalternatieven

Tekstvraag

- open vraag met invoerveld

Getalsvraag

- aanduiding in een schaal

Rapportagefunctie

- Verzamelen evaluatiegegevens
- Genereren van rapporten
- Uitdraaien van rapporten

Studentinzicht

- Instellingsbreed evaluatie-instrument
- Twee keer per jaar een online enquête
- Vier doelgroepen:
  - belangstellenden (informatieaanvragers),
  - nieuwe (recente) studenten,
  - 'ervaren' studenten en
  - ex-studenten.

Studentinzicht

- Thema's vragenlijst
  - informatie behoefte (studie-oriëntatie)
  - website
  - studiedoelen en motieven
  - onderwijsmethode en begeleiding
  - financiering van het onderwijs
  - informatie behoefte gedurende de studie
  - bindingsaspecten met de instelling
  - reden van studie-uitval
  - tentamen-ervaringen
- Rapportages: Studentinzicht 12

Stumis online

- Intranet applicatie
- Overzichten van historische gegevens over studenten en studiegedrag
- Onderwerp is een combinatie van tellingen (aantal keren dat een gebeurtenis voorkomt binnen een bepaalde tijdseenheid) en dimensies (eigenschap van de gebeurtenis)

Stumis Online: toegang

- Intranet
- Virtueel Informatieloket
<http://www.informatieloket.ou.nl/>
- Stumis Online – StumisOnline Rapportage v4

Afronding

- Toelichting van de eindopdracht
- Evaluatie workshop Onderwijsevaluatie

Open Universiteit

www.ou.nl

